ରାଧିକା ଦେବୀ

ବନାମ

ବଜରଙ୍ଗୀ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଜାନୁଆରୀ 18, 1996

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି.ବି. ପଟ୍ଟନାଏକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା 1908 :

ଆଦେଶ 6 ନିୟମ 17 – ଅର୍ଜିର ସଂଶୋଧନ – ପକ୍ଷ, ସୀମା ତମାଦି ଦ୍ୱାରା ଅଧିକାର ହାସଲ କରେ - ଯଦି ଯୁକ୍ତିର ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହିପରି ସଂଶୋଧନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାସ ଦହ୍ୟାଭାଇ କବରୱାଲା ବନାମ ନାନାଭାଇ ଚୁନିଲାଲ କବରୱାଲା, [1964] 2 SCR 567, **ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା ।**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2719/1996 ।

ସି.ଆର୍. ସଂଖ୍ୟା 1657/1992 ରେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 13.8.93 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍.କେ. ସିହ୍ନା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍.ବି. ସାନ୍ୟାଲ୍, ଅନୀଲ କେ. ଝା ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଅଲକା ଝା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

କେତେକ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ଔରଙ୍ଗାବାଦର ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଭାଜନ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 24/88 ଦାୟର କରିଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତା 16 ରୁ 20 ଜୁନ୍ 15, 1988 ରେ ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନେ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ରାମଦେଓ ସିଂ ଜୁଲାଇ 28, 1978 ରେ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଉପହାର ଦଲିଲ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ସେହି ଜମିର ମାଲିକ ହେଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ମଧ୍ୟ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଆବଦ୍ଧ । ମକଦ୍ଦମା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ, ଆବେଦନକାରୀ ନଭେମ୍ବର 11, 1992 ରେ ଆଦେଶ 6 ନିୟମ 17, ସିପିସି ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ଉପହାର ଦଲିଲ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବେଆଇନ ଏବଂ ଜାଲିଆତି ଭାବରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ପ୍ରଭାବହୀନ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ

ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ । ଯଦିଓ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ନଭେମ୍ବର 24, 1992 ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 13 ଅଗଷ୍ଟ, 1993 ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 1657/92 ରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଅର୍ଜିର ସଂଶୋଧନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଏସ.କେ. ସିହ୍ନା ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ରାମଦେଓ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପହାର ଦସ୍ତାବିଜର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ବିଷୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କୌଣସି ସୂଚନା ନଥିଲା ଏବଂ ଅର୍ଜିର ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରୁନାହାଁନ୍ତି ବରଂ କେବଳ ଦଲିଲ ହୋଇଥିବା ଉପହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀକୁ ଏଡ଼ାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଯାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର, ମାଲିକାନା ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଆଗ୍ରହକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଥାଏ । ତେଣୁ ଏହି ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମାର ସ୍ୱରୂପ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାରର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଯଥା ସମ୍ପତ୍ତିର ବିଭାଜନ, ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ସାନ୍ୟାଲ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ଘୋଷଣାନାମା ଦାବି କରିବାର ଅଧିକାର ହରାଇଛନ୍ତି କାରଣ ଏହା ସୀମାବଦ୍ଧତା ତମାଦି ହୋଇଛି । ଦସ୍ତାବିଜ ପଞ୍ଜିକରଣ ହେଉଛି ସେଥିରେ କୌଣସି ଅଧିକାର, ମାଲିକାନା ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦାବି କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି; ଅନ୍ୟଥା, ଜୁନ୍ 15, 1988 ରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଲିଖିତ ବିବରଣୀରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ରାମଦେଓ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉପହାର ବିଷୟରେ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଆବେଦନକାରୀ ନଭେମ୍ବର 1992 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲେ, ଯେଉଁ ସମୟ ସୁଦ୍ଧା ସୂଚନା ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ବର୍ଷର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ମଧ୍ୟ ସମୟ-ତମାଦି ହୋଇଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀ ଅର୍ଜି ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିରେ ଆମେ କୌଣସି ଦୃଢତା ପାଉନାହୁଁ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଅର୍ଜିର ସଂଶୋଧନ ସାଧାରଣତଃ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ କେବଳ ବିଶେଷ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯେଉଁଠାରେ ଦରଖାସ୍ତର ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଜିତ ଅଧିକାର ଛଡ଼ାଇ ନିଆଯାଏ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ସଂଶୋଧନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବେ । *ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାସ ଦହ୍ୟାଭାଇ କବରୱାଲା ବନାମ ନାନାଭାଇ ଚୁନିଲାଲ କବରୱାଲା,* [(1964) 2 SCR 567 at 582] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହିପରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି :

> "ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ବ୍ୟତିକ୍ରମୀ ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ, ସଂହିତାର 0.6, ନିୟମ 17 ଅନୁଯାୟୀ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବ ଯେତେବେଳେ ସଂଶୋଧନର ପ୍ରଭାବ କୌଣସି ପକ୍ଷଠାରୁ ଏକ ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ଛଡ଼ାଇ ନେବ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ସମୟ ପ୍ରବାହ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ନିୟମ କେବଳ ସେତେବେଳେ ଲାଗୁ ହୋଇପାରିବ ଯେତେବେଳେ ନୂଆ ଅଭିଯୋଗ ଯୋଡ଼ାଯିବ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନ ମାଧ୍ୟମରେ ନୂଆ ପ୍ରତିକାର ମାଗାଯିବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ସଂଶୋଧନ ଦାବି କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହା କେବଳ କୌଣସି ବିଦ୍ୟମାନ ଆବେଦନକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଥାଏ ଏବଂ ସେଥିରେ କୌଣସି ସାରାଂଶ ଭାବରେ ଯୋଡେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିନଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହା କଦାପି କୁହାଯାଇ ନଥାଏ ଯେ ମୂଳ ଆବେଦନରେ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣକୁ ଅନୁମତି ଦେବାରେ ସୀମା ତମାଦିର ପ୍ରଶ୍ନ ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ

ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ଯରୁ ଗୋଟିଏ । ବର୍ତମାନର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା ଆହୁରି ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏଠାରେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ଯୋଡ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁନଥିଲେ କିମ୍ବା କୌଣସି ନୂତନ ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରିବାକୁ ଚାହୁଁନଥିଲେ, ଯାହା ପାଇଁ ସେମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ ପତ୍ରରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ।"

ଏହି ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତି-ଆପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ପ୍ରତି ମକଦ୍ଦମା ଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ବିବେଚନା କରିଥିଲେ, କାରଣ ଏହାକୁ ମୂଳରୁ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବା ପାଇଁ ଲିଖିତ ବିବରଣୀରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇନଥିଲା । ଯେଉଁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣକାରୀ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା ତେଣୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଲିଖିତ ବିବରଣୀର ସଂଶୋଧନକୁ ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ ପ୍ରତି ମକଦ୍ଦମା ବୋଲି ବିବେଚନା କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ଥିବା ଅନୁପାତ ଏକ ବାସ୍ତବିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୋଇଥାଏ, ଯେଉଁଠାରେ ପକ୍ଷର ଅଧିକାର ସୀମା ତମାଦି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଯଦି ଆବେଦନରେ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଏ, ତେବେ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସଂଶୋଧନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଉପହାର ଦଲିଲକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜୁଲାଇ 28, 1978 ରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅଟେ । ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିବା ପରେ ମଧ, 3 ବର୍ଷ ଧରି ଅର୍ଜିର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇନଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅର୍ଜିତ ଅଧିକାର ଅର୍ଜିର ସଂଶୋଧନକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଦ୍ୱାରା କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅର୍ଜି ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେବା ଠିକ୍ ଥିଲେ ।

ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ।

ଜି.ଏନ୍. ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।